Un «SWAZILAND» LA TIRASPOL
(sau, poate, un Lesotho)

La 6 septembrie anul curent, în ziarul «Molodeji Moldavii» a fost tipărit articolul «Republica Moldovenească Sovietică Socialistă Transnistreană?»

Cuvîntările participanților la așa-numitul al doilea congres al deputaților poporului de toate nivelurile reflectă destul de bine acea psihoză care a dominat la asemenea întrunire. Vreau doar să comentez pe scurt unele luări de cuvînt, incluse în articolul suspomenit.

N. Karpenko (Camenca): «Am participat de două ori la eliberarea Basarabiei — în anul 40 (așa cum spunea, totuși, ordinul emis pentru Frontul de sud, care fusese dat trupelor sovietice în iunie 1940, tovarășe Karpenko? Faceți un efort și luați cunoștință de documente. Despre aceasta a vorbit în ziua de 28 iunie 1990, la postul radioului național, profesorul A. C. Moșanu, actualmente Președintele Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova. De altfel, el a vorbit în această privință și în limba rusă — remarca autorului —) și în 1944 îmi amintesc cum au lăsat-o ocupanții români. Cînd în satele din raionul Kotovskii au fost create Sovietele locale, au fost găsiți cu greu oameni care să ocupe postul de președinte. Nu era nici un om cărturar! În anii îndelungați ai dominației lor, românii n-au construit nici o școală, n-au deschis nici un spital. Oamenii îmblau ca niște cerșetori, flămînzi, dezbrăcați și descălțați. Acum despre aceasta se preferă să nu se vorbească».

Într-adevăr, tov. Karpenko n-a auzit că în Basarabia pînă în 1940 a existat învățămîntul primar gratuit? Straniu lucru. Ce-i drept, instruirea se făcea în limba moldovenească și în grafie latină, iar președintele Sovietului sătesc ar fi trebuit să citească și să scrie în alfabetul chirilic. Deci, putem vorbi că în Basarabia exista atunci un absolut analfabetism?!

E un gest murdar din partea D-stră, tov. Karpenko, și e neonest!

Poate că D-stră sînteți unul din cei care au deportat oamenii în Siberia sau au împușcat locuitorii din Basarabia? Sau ați contribuit la organizarea foamei în Basarabia? Sau, poate, ați făcut așa ceva nu numai în Moldova, dar și în Ucraina, în Povolgia? Sau parcă astăzi nu există nici mizerie, nici foame? Doar chiar în Moscova, capitala țării ,nu ajunge pîine, și oare țăranii din satele moldovenești nu primesc cîte 300 de grame de crupe pe lună? Și țăranii nu ies la lucru în cîmp, încălțați în galoși? Așa că nu mai vorbiți că oamenii numai atunci au fost săraci (însă cîți văd eu zilnic în Chișinău astăzi), flămînzi, dezbrăcați și descălțați.

Dar iată cum a vorbit **V. Neiko** (președintele consiliului veteranilor războiului și ai muncii de pe lîngă Sovietul sătesc Krasnogorsk, raionul Grigoriopol): «Nu demult în satul nostru a fost adunare. Declar din numele tuturor locuitorilor: tricolorul nu-l vom accepta, grafia latină nu va fi introdusă în școala noastră. Dar aceasta nu înseamnă că noi sîntem împotriva limbii moldovenești. Noi îi zicem «da».

În ce rezidă acest «da» spus limbii moldovenești? E timpul să vă opriți, prieteni «internaționaliștii» Faceți pași concreți în direcția consolidării păcii, prieteniei, înțelegerii istoriei, cultului, limbii. Însă lucrul acesta să-l faceți concret, iar nu în cuvinte că nici «bună ziua» nu v-ați deprins să vorbiți.

Și oare un veteran se pricepe mai bine ce fel de alfabet e necesar limbii moldovenești, decît savanții-filologi? Am impresia că veteranii se pricep în toate, peste tot pot lucra și da «indicații prețioase». Asemenea oameni ca Neiko ne-au dus la ananghie. El a mai spus: «Iată cătușele acestea (deputatul, într-adevăr, a arătat sălii niște cătușe ruginite), ele se păstrează în muzeul de istorie a satului. Siguranța românească le punea pe mîinile patrioților basarabeni. Uitați-vă, aceasta ne așteaptă și pe noi, dacă nu vom accepta R.S.S. Moldovenească Nistreană». Și, la urmă, el a adăugat: «..Dacă ne vom uni cu Romînia, ei (copiii — remarca lui V. R.) vor fi sclavi».

Ajunge! Ajunge să tot speculăm «chestia românească». Stimați «internaționaliști», arătați-mi un document oficial, în care s-ar spune că Moldova se unește cu România. D-stră vreți să obțineți un capital politic...

De cîte ori, unde și cînd trebuie să repetăm că Moldova nu se va uni cu România? Doar despre aceasta s-au pronunțat în repetate rînduri toți conducătorii parlamentului și guvernului Moldovei. Iar voi, prin acțiunile și ofensele voastre, împingeți conștient poporul moldovenesc pe această cale.

Deputatul **A. Efanov** din Tighina, după părerea mea, a vorbit conform principiului «love'ște primul, Fredy!» Cuvîntarea sa poate fi înțeleasă astfel: «Toarnă cît mai multe zoi, să nu se poată spăla nimeni de ele».

Iată ce a spus el: «Forțele extremiste (procedeu vechi — remarca lui V. R.) din republică recurg la cele mai reprobabile metode. La șantaj, încît mulți deputați ai poporului sînt îngrijorați grav pentru viața copiilor și rudelor lor (parcă cei care au deconectat fabrica de tricotaje din Rîbnița de la rețeaua electrică, spre a-i constrînge pe oameni să plece la mitinguri în ziua cînd în oraș a sosit un grup de deputați, nu recurg la un șantaj? — remarca V. R.). Mituirea e tot un procedeu — toată lumea știe că F.P.M. îi ademenește pe oameni cu bani la mitingurile sale (însă de ce date oficiale dispune «internaționalistul» Efanov sub acest aspect? Poate că el se referă la dezinformarea din «Krasnaia Zvezda» de la 7.06.90? Însă aceasta e o minciună, e o provocare!! Și apoi toată lumea știe, în această privință Efanov are dreptate, că deputații Iakovlev și Solonari în perioada campaniei preelectorale au folosit banii din casa intermișcării «Edinstvo». Comisia de validare a demonstrat convingător lucrul acesta. Apoi și copiile documentelor financiare, tipărite în ziarul «Făclia», confirmă iarăși aceasta — remarca — V. R.), amenințările sînt făcute chiar de la numele conducătorilor republicii: adică, M. Druc a promis un al doilea Karabah, iar M. Snegur îi îndeamnă pe «patrioți» să se ridice în apărarea republicii» (dar parcă procurorul unuia din raioanele de pe malul stîng al Nistrului nu este persecutat din cauză că el se menține pe pozițiile apărării legilor, în rezultatul cărui fapt a fost nevoit să-și trimită familia la rude, iar el însuși doarme nopțile la prieteni? — remarca lui V. R.). Într-adevăr, Efanov, de parcă s-ar afla în timpurile vechi staliniste și brejneviste, ar vrea să ne convingă că albul este negru, iar negrul alb. Simți o repulsie cînd citești toate acestea. Și ai vrea să-ți speli mîinile, după ce ai citit gazeta cu asemenea fraze! Pseudoliderii separatismului și aventurismului vor să devină mari mucenici, de aceea ei peste tot și oriunde repetă că apără interesele poporului. Dar aceasta e o minciună!

Iată și un alt exemplu! Deputatul Glebov (numai în ce fotolii n-a stat el și numai ce mănăstiri n-a făcut) a fost scos din toate posturile. Însă el nu e obișnuit să trăiască fără «Volgă» neagră, fără fotoliu bun și călduros și anturaj frumos. Este un om infailibil. Pseudoliderii din Transnistria i-au oferit un locușor călduț. El este ales locțiitor al președintelui consiliului provizoriu al R.S.S. Moldovenească Nistreană. Și să mi se mai spună cum că oamenii din timpurile stagnării, care ne-au adus pe buza prăpastiei, sînt «scoși» din toate posturile, că nu vor să rămînă pînă la moarte în fotoliu și nu se ocupă cu activitatea de subminare. Glebov și alde teapa lui se împotrivesc la tot ce e nou, progresist, cu atît mai mult, se împotrivesc renașterii conștiinței naționale a poporului, și ei vor forma diferite republici, chiar și pe Lună, numai să aibă portofoliu și un loc călduț.

E unic, totuși, meleagul acesta — Moldova. Nu în zădar cronicarul a spus că Moldova se află «în calea tuturor răutăților». Prin cîte zguduiri, războaie și experimente a trecut ea. Iar acum Moldova e nevoită să-și demonstreze dreptul la existență. Un drept, pe care l-a primit chiar și Namibia, însă Moldova mai luptă pentru el.

Iată, și astăzi «internaționaliștii» țipă: «De toate nenorocirile e vinovat noul parlament și guvern al republicii». Însă aceasta e o defăimare!

Acum în ochii noștri are loc încă un experiment. Parlamentari de toate nivelurile, de toate naționalitățile și profesiile, împărțindu-se în 12 grupuri, au plecat în raioanele Transnistriei și în satele unde trăiesc în mod compact găgăuzii. După părerea mea, e un caz unic. E puțin probabil că vom identifica un asemenea fenomen în activitatea altor parlamente.

Și parlamentul nostru a demonstrat încă o dată bunăvoința și dorința sa de consolidare. Însă e nevoie de o înțelegere reciprocă. Parlamentul a fixat cinci zile, în care liderii separatismului și aventurismului să-și revizuiască hotărîrile. Totul depinde de ei. Și nu trebuie să repetăm lozinca: «Hai să trăim pe vechil» Ce-ar însemna aceasta? E doar o sinucidere!

În ziua cînd acest număr de ziar va apărea, termenul fixat va expira. Sper că rațiunea va precumpăni asupra nebuniei!

V. REABȚOV